

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS AMŽIAUS PAGRINDU VŠĮ „TARPTAUTINIS MARATONAS“ ORGANIZUOJANT PENKIŲ KILOMETRŲ BĖGIMO MARATONĄ TYRIMO

2023-06-14 Nr. (23)SN-66)SP-45

Nr. (23)SN-67)SP-44

Nr. (23)SN-68)SP-43

Nr. (23)SN-69)SP-47

Nr. (23)SN-75)SP-46

Nr. (23)SN-81)SP-48

Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2023 m. balandžio 25 d. gautas pareiškėjos (pareiškėjos duomenys Tarnybai žinomi; toliau – Pirmoji Pareiškėja) skundas, kuriame rašoma, kad VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ (toliau vadinamas ir Organizatoriumi) organizavo Vilniaus pusmaratonį 5 (penkių) kilometrų (km) distancijai (toliau vadinamas ir Maratonu; Renginiu) įveikti, leisdamas registruotis į Maratoną visiems pageidaujantiems, nepaisant amžiaus. Likus mėnesiui iki Renginio Organizatorius pranešė, kad bus galima dalyvauti tik asmenims nuo 13 iki 29 metų. Pirmosios Pareiškėjos amžius yra iki 29 metų, tačiau, jos manymu, Organizatorius šiuo sprendimu galimai diskriminavo vyresnio amžiaus asmenis, nes ankstesniais metais 5 km maratonuose dalyvaudavo nemažai vyresnio amžiaus asmenų.

Tą pačią dieną į Tarnybą su skundu kreipėsi kita pareiškėja (pareiškėjos duomenys Tarnybai žinomi; toliau – Antroji Pareiškėja), informuodama, kad registravosi Maratonui ir sumokėjo registracijos mokestį, tačiau likus mėnesiui iki Renginio jai buvo pranešta, kad negalės dalyvauti Maratone, nes jos amžius „nepatenka į ribas nuo 13 iki 29 metų“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta). Antroji Pareiškėja pranešė, kad yra pajėgi bėgti būtent 5 km distanciją, tačiau Organizatorius jai galėjo

pasiūlyti tik ilgesnes distancijas. Antroji Pareiškėja patyrė didelį nusivylimą, nes negalėjo dalyvauti Renginyje būtent dėl savo amžiaus.

2023 m. balandžio 26 d. į Tarnybą kreipėsi dar viena pareiškėja (pareiškėjos duomenys Tarnybai žinomi; toliau – Trečioji Pareiškėja), pažymėdama, kad, registruojantis į Maratoną, amžiaus sąlygos nebuvo. Darbovietėje susibūrė komandos, buvo nupirkti specialūs marškinėliai, tačiau praėjus pakankamai ilgam periodui po registracijos gautas Organizatoriaus laiškas, kad komanda negalės dalyvauti Maratone, nes jos dalyvių amžius neatitinka naujosios sąlygos.

Tą pačią dieną į Tarnybą su skundu kreipėsi pareiškėjas (pareiškėjo duomenys Tarnybai žinomi; toliau – Ketvirtasis Pareiškėjas), teigdamas, kad 2022 m. gegužės 29 d. užsiregistravo į „Vilniaus Pusmaratonis 2023“, ketindamas įveikti 5 kilometrų trasą. 2023 m. balandžio 25 d. gavo el. laišką, kuriame nurodyta, jog Maratone negalės dalyvauti, nes jis pervadinamas į „Nike Youth 5K run“ ir jame dalyvaus tik asmenys nuo 13 iki 29 metų imtinai. Organizatorius nurodė galimybę iki gegužės 1 d. registruotis kitam bėgimui – kitą distanciją, tačiau neinformavo, kas atsitiks su registracijos mokesčiu, jei Ketvirtasis Pareiškėjas nepersiregistruos kitam maratonui. Ketvirtasis Pareiškėjas skunde pažymėjo, kad Organizatorius diskriminuoja asmenis amžiaus pagrindu.

2023 m. gegužės 4 d. į Tarnybą su skundu kreipėsi pareiškėjas (pareiškėjo duomenys Tarnybai žinomi; toliau – Penktasis Pareiškėjas), pažymėdamas, kad norėjo dalyvauti 5 km distancijos Maratone, tačiau Organizatorius atsisakė jį registruoti, nes jo amžius neatitinka naujosios sąlygos. Kito pasirinkimo, nei bėgti 10 kilometrų nebuvo.

2023 m. gegužės 10 d. Tarnybai pateiktas dar vienos pareiškėjos (pareiškėjos duomenys Tarnybai žinomi; toliau – Šeštoji Pareiškėja) skundas, kuriame rašoma, kad Organizatorius nustatydamas amžiaus cenzą galimai diskriminuoja vyresnio amžiaus asmenis. Be to, ji atkreipė dėmesį, kad Organizatoriaus pasiūlyme vyresnio amžiaus asmenims bėgti ilgesnę nei 5 km distanciją nėra jokios logikos.

Tarnyboje gauti ir 2 (du) paklausimai dėl norinčiųjų dalyvauti „Vilniaus Pusmaratonis 2023“, bėgti 5 kilometrų atstumą, amžiaus ribojimo, kai, likus mėnesiui iki bėgimo, Renginyje buvo pervadintas į „Nike Youth 5K run“. Visi asmenys, kurie kreipėsi į Tarnybą, kartu vadinami Pareiškėjais.

Visi besikreipiantys į Tarnybą asmenys prašė atlikti tyrimą ir nustatyti diskriminaciją amžiaus pagrindu.

2023 m. balandžio 28 d. Organizatorius pateikė Tarnybai raštą, pavadintą paklausimu, informuodamas, kad dėl VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ organizuojamo renginio „Vilniaus pusmaratonis“ 2023 m. balandžio 25 d. paskelbė informaciją apie naują distanciją, skirtą jaunimui nuo 13 iki 29 metų, pavadinimu „Nike Youth 5K run“. Asmenims, kurie buvo užsiregistravę bėgti šią distanciją, tačiau negalėję dalyvauti dėl amžiaus ribojimo, buvo pasiūlytos kelios alternatyvos: nemokama registracija į kitą renginio distanciją (10 km arba 21 km), kaip dovaną teikiant Renginio marškinėlius; nemokamas duomenų perkėlimas į kitą organizuojamą renginį arba pinigų grąžinimas. Paklausime teigiama, kad po sąlygų pakeitimo Organizatorius sulaukė tiek pozityvių atsiliepimų, tiek skundų dėl amžiaus ribojimo. Distanciją, skirtą jaunimui, nuspręsta sukurti siekiant paskatinti vaikus ir jaunimą domėtis sportu. Vaikų ir jaunimo prastas fizinis aktyvumas yra kone didžiausias iššūkis, su kuriuo kovoja vaikų švietimo ir ugdymo sistema. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos duomenimis (2020 m.), į popamokinę sportinę veiklą įsitraukė tik 13,6 procento Lietuvos moksleivių. Dar blogesnė padėtis didžiuosiuose šalies miestuose ir jų rajonuose. Vilniuje, Kaune ir jų rajonuose sportuoja tik 11,8 procento moksleivių. Atsižvelgiant į šiuos duomenis, Organizatoriaus įsitikinimu, tikslinis bėgimas, skirtas jaunesnio amžiaus žmonėms, gali prisidėti prie vaikų ir jaunimo fizinio aktyvumo didinimo. Vienas iš VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ pagrindinių siekių – „plėsti bėgimo bendruomenę“. Skatinant bėgti jaunus žmones, galima suteikti jiems galimybę anksti įsitraukti į bėgimo ir sveikatos stiprinimo veiklas, taip formuojant sveikus įpročius visam gyvenimui. Organizatorius pažymi, jog tikisi užauginti naują kartą motyvuotų bėgikų, propaguojančių sveiką gyvenseną.

Paklausime pažymėta, kad, Organizatorius norėdamas labiau motyvuoti jaunuosius bėgikus, šiais metais „Nike Youth 5K run“ dalyviams ketina dovanoti marškinėlius. Tai padaryti nusprendė atsižvelgęs į praeitų metų renginių statistiką ir daugiametę patirtį. Taip pat pažymėta, kad paskelbus, jog Maratono dalyviams bus nemokamai dalinami marškinėliai, jaunimo iki 29 metų užsiregistravo net 15 procentais daugiau nei 2019 ir 2022 metais, kai nebuvo dovanojami marškinėliai.

Paklausime teigiama, kad nemokami marškinėliai padeda pritraukti didesnę dalyvių skaičių ir yra efektyvi priemonė siekiant įtraukiau daugiau jaunesnio amžiaus dalyvių į Renginį ir sportą bendrąja prasme. Papildomai planuojamos ir kitos motyvacijos priemonės, orientuotos į kampanijas socialinėje medijoje ir žiniasklaidoje, koncertas Renginio metu, dalyvio krepšelis bei prizai distancijų bėgikams – nugalėtojams.

Organizatorius atkreipė dėmesį, kad „Vilniaus pusmaratonyje“ yra suplanuota ir kitų distancijų, kurias bėgti amžius nėra ribojamas, tai 10 km distancija ir 21 km distancija, tad Renginyje gali dalyvauti įvairaus amžiaus asmenys. Į distancijų bėgikams skirtus prizus bei rėmėjų dovanas šiose distancijose pretenduoja visų amžiaus grupių dalyviai. Taip pat paminėta, kad VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ organizuoja ir kitus sportinius renginius, kuriuose nėra amžiaus ribojimų, tai „Trakų triatlonas“, „Vilniaus maratonas“ ir „Vilniaus Kalėdinis bėgimas“. Kiekvieno iš šių renginių socialinėse medijose patalpintuose puslapiuose dažnai yra skelbiami konkursai, kurių laimėtojai yra apdovanojami renginio partnerių prizais. Juose gali dalyvauti visi norintieji. Tam, kad suteiktų galimybę bėgti visiems vaikams ir jaunimui, planuojama pakoreguoti „Nike Youth 5K run“ amžiaus ribas ir distanciją rengti vaikams ir jaunimui iki 29 metų (nepaliekant apatinės amžiaus ribos); asmenys iki 18 metų turėtų pateikti tėvų ar globėjų sutikimą.

2023 m. gegužės 2 d. Tarnybos atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimis, el. paštu kreipėsi į Organizatorių, prašydamas pateikti paaiškinimą ir atsakyti į klausimus: „Dėl kokios priežasties Renginio tikslas – skatinti jaunimą sportuoti, iškilo ne nuo 5 km maratono organizavimo pradžios, o likus mėnesiui iki Renginio? Kaip, Jūsų manymu, vyresnio nei 29 metų asmenų dalyvavimas 5 km maratone sumažintų jaunimo iki 29 metų domėjimąsi sportu? Ar Jūs visiems nepatekusiems (atkritusiems po sąlygų pakeitimo) asmenims dovanojate marškinėlius ir siūlote kitas alternatyvas ar tik tiems, kurie kreipėsi į Jus (motyvuokite savo atsakymą); dėl kokios priežasties neorganizuojate 5 km maratono asmenims, vyresniems nei 29 metų? Paaiškinkite kitas, Jūsų manymu, svarbias aplinkybes, dėl Renginio sąlygų pakeitimo likus mėnesiui iki Renginio.“

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ 2023 m. gegužės 2 d. pateikė paaiškinimus, informuodamas, kad dėl organizacinių trukdžių ir patvirtinimų laukimo noras surengti būtent tokį Maratoną tiek Organizatoriui, tiek rėmėjui buvo kilęs dar prieš pat Covid-19 pandemiją. Tačiau tik gavę reikalingus rėmėjo patvirtinimus ir atsižvelgdami į tai, kad užsiregistravusiųjų bėgti šią konkrečią 5 km distanciją

skaičius dar nėra didelis (1/12 planuojamo dalyvių skaičiaus), VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ darbuotojai atliko pakeitimus ir paskelbė apie juos nedelsiant po to, kai buvo gautas leidimas. Visuose Organizatoriaus rengiamuose renginiuose registracija pradėdama likus daugiau nei metams iki renginio.

Paaškinimuose atkreiptas dėmesys, kad registracija į kitą didelį bėgimo renginį – Kauno maratoną“ prasideda tik likus kiek daugiau nei dviem mėnesiams iki pradžios. Remiantis įprasta praktika, aktyvi komunikacija kviečiant į visus tokio tipo renginius startuoja tik likus mažiau negu mėnesiui iki jų. Organizatoriaus teigimu, natūralu, kad kartais atsiranda pakeitimų, dėl kurių privaloma priimti vienokį ar kitokį sprendimą. Organizatoriaus teigimu, pakėtimai organizuojant renginius kartais yra būtini, vienas iš pavyzdžių: Covid – 19 pandemijos metu VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ organizavo vieną iš nedaugelio realiai įvykusių tokio tipo ir masto renginių Europoje, vykdydami visus reikalavimus padalino renginį į dvi dienas, išskaidė srautus, aptvėrė visą sostinės Katedros aikštę, kad renginys atitiktų visus tuo metu galiojusius reikalavimus. Organizatorius pažymėjo, kad VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ nuostatuose organizatoriui numatyta teisė keisti ir pildyti taisykles.

Paaškinimuose pateikta ši informacija: „žiūrime į renginį kaip į patirtį, todėl tiek komunikaciją, tiek pateikimą, tiek motyvacines priemones sufokusuosime į jauną žmogų ir tikime, kad tai atneš naudos ilguoju laikotarpiu, tiek fiziniam aktyvumui, tiek sudarys sąlygas kurtis didesnei, aktyviai jaunimo bendruomenei, nes tiek vaikai, tiek jaunimas geriau atsiskleidžia ir laisviau jaučiasi savo amžiaus terpėje, tai galime patvirtinti net ir iš patirties savo organizacijos viduje – ilguoju laikotarpiu matome, kad mūsų savanoriai (amžiaus grupė 14–20 metų) geriausiai jaučiasi dirbdami su savo amžiaus žmonėmis (jiems savanorystė taip pat tam tikra prasme yra patirtis), pritaikytos motyvacinės priemonės konkrečiai auditorijai turi daugiau naudos.“

Asmenims, nepatekusiems į Maratoną po sąlygų pasikeitimo, Organizatoriaus teigimu, buvo siūlomos kelios alternatyvos. Su visais nepatekusiais buvo susisiektas el. paštu. Informacija apie pasikeitimus taip pat buvo skelbiama platinant anketas per socialinius tinklus, siunčiant naujienlaiškius. Su nepasirinkusiais siūlomų alternatyvų Organizatoriaus atstovai kontaktavo asmeniškai, informuodami apie kitas galimybes.

Teikdamas paaškinimus VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ pasidalino statistika: iš 98 dalyvių, užpildžiusių anketą, 44 pasirinko bėgti 10 km arba pusmaratoną ir gauti nemokamus marškinėlius,

kurių įprasta kaina 29 eurai; 21 asmuo pasirinko bėgti 5 kilometrų distanciją Vilniaus maratone, kuris vyks rugsėjį; o 33 asmenys – atgauti dalyvio mokestį.

Organizatoriaus teigimu, šie metai yra bandomieji. Tikslas yra pasiekti, kad maratonas atitiktų daugelio poreikius. Kitais metais planuojama rengti 3 km distancijas pradedantiems, vieną – moksleiviams ir studentams, o kitą – visiems pageidaujantiems. Remiantis įgyta praktika, tiek neigiama, tiek teigiama, organizatoriai ir rėmėjas ketina organizuoti renginį kaip patirtį, o ne kaip bėgimą ratu nuo starto iki finišo. Amžiaus cenzas šiuo atveju pasirinktas siekiant suburti jaunimą ir užtikrinti jiems unikalias sąlygas, o nediskriminuojant bendruomenės narių.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu vertinama, ar VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ pakeitęs Maratono sąlygas, ribojančias galimybę vyresniems nei 29 metai asmenims dalyvauti 5 km distancijos bėgime, nepažeidė Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 d. 1 punkto, kuriuo paslaugų teikėjas įpareigotas užtikrinti lygias galimybes visiems vartotojams, nepaisant, be kita ko amžiaus.

Pažymėtina, kad tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija, pačia bendriausia šio žodžio prasme, reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Diskriminacijos sąvoka paprastai siejama su lygių galimybių, lygiateisiškumo pažeidimu, o nediskriminavimas – su asmenų lygaus traktavimo, lygių galimybių realizavimo kategorijomis. Konstitucinė diskriminacijos samprata atskleidžiama, pasiremiant Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 str., kuriame numatyta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs, ir nurodoma, jog žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas pažeidžiamas, kai tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, yra kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisintinas. Asmenų lygybės principas iš esmės

reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius.

Tarnyboje gauti 6 skundai ir 2 paklausimai, kuriuose teigiama, kad asmenys, kuriems buvo atsisakyta leisti dalyvauti Maratono bėgime dėl jų amžiaus, pasijuto labai nusivylę ir diskriminuojami. Pareiškėjai, užsiregistravę daugiau nei prieš pusę metų iki Maratono, labai atsakingai ruošėsi būtent 5 km distancijai. Tačiau likus mėnesiui iki Renginio pradžios Organizatorius pakeitė sąlygas, nustatydamas dalyvių amžiaus ribą – iki 29 metų. Kai kurie dalyviai negalėjo dalyvauti Maratone, nes laikotarpiu nuo registracijos iki Maratono sąlygų pakeitimo jiems sukako 30 metų.

Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p. nustatyta, kad, įgyvendindamas lygias galimybes, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo: visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, ir taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas.

Organizatorius pažymėjo, kad asmenims, kurie buvo užsiregistravę šioje distancijoje, tačiau negalėję dalyvauti dėl amžiaus ribos, buvo pasiūlytos kelios alternatyvos: nemokama registracija bėgti kitą Renginio distanciją (10 km arba 21 km), dovanojant renginio marškinėlius; nemokamas duomenų perkėlimas į kitą organizuojamą renginį arba pinigų grąžinimas.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 str. 7 dalį, tiesioginė diskriminacija yra elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Minėta nuostata numato išimtį – dėl amžiaus apribojimų, tačiau šis apribojimas turi būti reglamentuotas įstatymu.

Lietuvos Respublikos sporto įstatymas nenumato jokių išimčių (prioritetų, apribojimų) dėl amžiaus (pavyzdžiui, ribojimo bėgti tam tikro ilgio atstumus, atsižvelgiant į asmens amžių). Atvirkščiai, Sporto įstatymo 3 d. 1 punkte numatytas lygiateisiškumo principas, kuris reiškia, kad visi asmenys, nepaisant jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, amžiaus, negalios, religijos ar tikėjimo, seksualinės orientacijos ir socialinės ar ekonominės padėties, turi lygias teises sportuoti; lygiateisiškumo principo

pažeidimu nelaikoma atskiros sporto varžybos vyrams, moterims, neįgaliesiems, sporto varžybos pagal amžiaus grupes, dalyvių skaičiaus sporto varžybose ribojimas. Pažymėtina, jog leidimas organizuoti atskiras sporto varžybas pagal amžiaus grupes nereiškia, kad tam tikrų amžiaus grupių asmenims gali būti labiau ribojama teisė pasirinkti norimą bėgti atstumą, nei kitų amžiaus grupių asmenims.

Organizatorius pažymėjo, kad amžiaus cenzas šiuo atveju pasirinktas turint tikslą suburti jaunimą ir užtikrinti jam unikalias sąlygas, bet ne diskriminuoti bendruomenės narius. Vėl „Tarptautinis maratonas“ atstovų teigimu: „žiūrime į renginį kaip į patirtį, todėl tiek komunikaciją, tiek pateikimą, tiek motyvacines priemones sufokusuosime į jauną žmogų ir tikime, kad tai atneš naudos ilguoju laikotarpiu, tiek fiziniam aktyvumui, tiek sudarys sąlygas kurtis didesnei, aktyviai jaunimo bendruomenei, nes tiek vaikai, tiek jaunimas geriau atsiskleidžia ir laisviau jaučiasi savo amžiaus terpėje.“

Pagal Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymo 2 str. 1 p., jaunas žmogus yra asmuo nuo 14 iki 29 metų.

Remiantis tuo, kas pirmiau išdėstyta, tuo atveju, jei Maratonas nuo registracijos pradžios būtų skirtas jaunimo grupei ir nesuteiktų vyresnio nei 29 metų amžiaus asmenims teisėtų lūkesčių dalyvauti 5 km distancijos bėgime bei sudaryta galimybė vyresnio nei 29 metų amžiaus asmenims tą pačią distanciją bėgti tomis pačiomis sąlygomis (motyvacinė sistema), galimai būtų patenkinti įvairių amžiaus grupių interesai ir įgyvendintas Organizatoriaus tikslas – motyvuoti jaunimą sportuoti.

Pagal Lietuvos antidiskriminaciniuose įstatymuose įtvirtintą teisinį reguliavimą diskriminacija siejama su konkrečiu asmeniu, kuris buvo traktuojamas mažiau palankiai tam tikroje situacijoje nei kitas asmuo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, yra lyginami keli žmonės, kurie skiriasi savo tapatybės požymiais, kitais požymiais ir vertinama, ar tokiose pačiose, ar panašiose aplinkybėse jie traktuojami vienodai.

Vėl „Tarptautinis maratonas“ atstovo teigimu, Organizatorius palieka sau teisę keisti Maratono sąlygas, tačiau, atsižvelgiant į Sporto įstatyme nustatytą sporto principą (visuomenės skatinimo dalyvauti fizinio aktyvumo veiklose; kuris reiškia, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos skatina žmones kiek įmanoma platesniu mastu užsiimti sporto veikla), teigtina, kad sąlygos galėjo būti keičiamos ne ribojant, o praplečiant dalyvių galimybes sportuoti.

Kritiškai vertintinas Organizatoriaus argumentas, jog dalyviams, kuriems dėl amžiaus buvo apribota galimybė dalyvauti Maratone, pasiūlyta alternatyva – bėgti 10 km ir 21 km distancijas, gaunant dovanų Renginio rėmėjo marškinėlius, buvo tinkama kompensacija. Pažymėtina, kad asmuo besiregistruodamas į tam tikrą distanciją įvertina savo fizines galimybes ir pasirengimą. Tikėtina, kad ne visi dalyviai, galintys bėgti 5 km distanciją, yra pajėgūs bėgti 10 km., ir tuo labiau, 21 km distanciją. Akivaizdu, kad Organizatoriai, kalbėdami apie alternatyvius pasiūlymus, neįvertino, jog dalyviams, dėl nustatyto naujo amžiaus cenzo negalintiems dalyvauti 5 km distancijoje, pasiūlytos nelygiavertės paslaugos. Kitaip tariant, pasiūlymas nedalyvauti Renginyje arba dalyvauti bėgant distancijas, kurios yra kone dvigubai, keturgubai ilgesnės, nei tikėtasi, negali būti laikomas alternatyviu pasiūlymu.

Atsižvelgiant į pirmiau nurodytus motyvus, teigtina, kad Renginio organizavimo procese pakeistos sąlygos, dėl kurių buvo apriboti tam tikros amžiaus grupės interesai, nesuteikiant lygiavertės alternatyvos jame dalyvauti, laikytinas blogesnių sąlygų sudarymu tam tikrai grupei asmenų dėl jų amžiaus, kas, remiantis tiesioginės diskriminacijos apibrėžimu, laikytina tiesiogine diskriminacija (Lygių galimybių įstatymo 2 str. 7 d.).

Pagal Lygių galimybių įstatymo 17 str., lygių galimybių kontrolierius atlieka nepriklausomus tyrimus, susijusius su diskriminacijos atvejais, ir nepriklausomas diskriminacijos padėties apžvalgas, skelbia nepriklausomas ataskaitas, teikia išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo, taip pat pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl teisės aktų tobulinimo ir lygių teisių įgyvendinimo politikos prioritetų, vykdo prevencinę ir švietėjišką veiklą, lygių galimybių užtikrinimo sklaidą.

Remiantis šia nuostata bei atsižvelgiant į aplinkybę, kad VšĮ „Tarptautinis maratonas“ Renginio organizavimo metu diskriminavo asmenis, vyresnius nei 29 metų, siūlytina, organizuojant Renginius, užtikrinti lygiavertes alternatyvas juose dalyvauti įvairaus amžiaus asmenims bei pasitvirtinti Renginių organizavimo nuostatus, kuriuose būtų aptartos jų organizavimo sąlygos, atitinkančios Sporto įstatyme nustatytus principus. Taip pat siūlytina VšĮ „Tarptautinis maratonas“ pasitvirtinti Lygių galimybių politikos ir jos įgyvendinimo tvarkos aprašą.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 19 str. bei Lygių galimybių įstatymo 14 str. ir 17 str., 29 str. 2 d. 6 p.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Įspėti VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ dėl padaryto pažeidimo.
2. Įpareigoti VŠĮ „Tarptautinis maratonas“ išnagrinėti šį sprendimą ir per 30 dienų informuoti Tarnybą apie sprendimo nagrinėjimo rezultatus
3. Su sprendimu supažindinti Pareiškėjus, VŠĮ „Tarptautinis maratonas“.

Lygių galimybių kontrolierė

Birutė Sabatauskaitė